

LAUSUNTO KORONAPOTILAIEN HOITOOIN OSALLISTUNEELLE HENKILÖSTÖLLE MAKSETTAVAN KERTAERÄN KIRJAAMISESTA KUNNAN JA KUNTAYHTYMÄN KIRJANPIDOSSA

Lausunnon peruste

Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry:n sekä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT:n ovat lokakuussa 2022 hyväksyneet erillissopimuksen ajalle 1.5.2022–30.4.2025 tehtyjen kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten sekä muiden asiakirjojen soveltamisesta.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on päättänyt antaa oma-aloitteisesti lausunnon sopimuksen perusteella koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettavan kertaerän kirjaamisesta.

Lausunnon perustelut

Lokakuussa 2022 hyväksytyn sopimuksen mukaan covid-19 -viruksen aiheuttama erityinen altistumisen riski sekä valmiuslain rajoitukset kohdistuivat koronapandemian alkuaikoina erityisesti erikoissairaanhoidon tiettyihin yksiköihin (teho-osastot, teho-osastoihin kytkeytynyt kuvantaminen ja laboratoriotointa, kohortit eli koronavuodeosastot, päivystys ml. synnytysten hoito ja ensihoito) ja niiden henkilöstöön. Puutteellinen suojaus altisti henkilöstöä myös erityisesti kotihoidon palveluissa, vanhusten tehostetussa palveluasumisessa ja vanhusten pitkäaikaisen laitoshoidon toimintayksiköissä. Koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksetaan SOTE-sopimuksen II luvun 14 §:n 1 momentissa tarkoitettu kertapalkkio maaliskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä. Kertapalkkion suuruus on 600 euroa.

Kertapalkkio maksetaan sopimuksessa määritellylle henkilöstölle, jonka palvelussuhde työnantajaan oli voimassa vähintään seitsemän kalenteripäivää 13.3.-15.6.2020 välisenä aikana. Kertapalkkion edellytyksenä on, että palvelussuhde samaan työnantajaan on edelleen voimassa 28.2.2023.

Kirjanpitolaki

Kirjanpitolain 2:3 §:n mukaan menon kirjaamisperusteena on tuotannon tekijän vastaanottaminen ja tulon kirjaamisperusteena suorituksen luovuttaminen (suoriteperuste), jollei laissa toisin säädetä.

Kirjanpitolain 5:1 §:n mukaisesti tilikauden tulot kirjataan tuotoiksi tuloslaskelmaan. Tuotoista vähennetään kuluina ne menot, joista ei todennäköisesti enää kerry niitä vastaavaa tuloa, samoin kuin menetykset. Tuottojen ja kulujen jaksottamisessa noudatettavan meno tulon kohdalle -periaatteen tarkoituksena on jaksottaa menot niille tilikausille, kun ne kerryttävät tuloja.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnot ja yleisohjeet

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 120/2019 mukaan kuluksi ja siirtovelaksi kirjataan se määrä, joka kunnalle on syntynyt maksuveloitteena tilinpäätöshetkeen mennessä, mukaan lukien lomapalkkavelka, joka on kertynyt kulumassa olevaa lomanmääräytymisvuotta edeltävänä lomanmääräytymisvuotena sekä muut kertyneet pitämättä olevat vapaat.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut lausunnon 117/2018 tuloksellisuuserän ja lomarahan kirjaamisesta vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksissä. Lausunnon mukaan palkansaajan oikeus tuloksellisuuserään syntyi sopimuksessa mainittuna aikana vuonna 2018 voimassa olleeseen palvelussuhteeseen perustuen. Koska työnantajalle syntyy tuloksellisuuserän maksuvelvollisuus jo vuoden 2018 aikana, erä kirjataan kokonaisuudessaan vuoden 2018 tilinpäätökseen kuluksi ja siirtovelaksi.

Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta annetun yleisohjeen mukaan menojääminä siirtovelaksi kirjattavia eriä ovat muun muassa tilikaudelta maksamattomat palkat kuten ylityöpalkat tai tulospalkkiot.

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta (ns. voimaansaattolaki)

Lain 20 §:n mukaan erikoissairaanhoidon lain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettujen erityishuoltopiirien siirretään varoiteen ja velkoiteen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023.

Lausunto

Sovintoehdotuksen mukainen koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettava kertapalkkio maksetaan henkilöstölle, joka on ollut kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa 13.3.–15.6.2020 välisenä aikana. Suoriteperusteiden mukaan meno kohdistetaan sille tilikaudelle, jonka aikana tuotannon tekijä on vastaanotettu.

Koska kertapalkkion maksamisesta on sovittu vasta vuonna 2022, kyse ei ole aikaisempaan tilikauteen liittyvän virheen korjaamisesta. Kertapalkkiosta aiheutuvat menot kirjataan työnantajana olevan kunnan tai kuntayhtymän vuoden 2022 kuluksi ja siirtovelaksi. Kirjaus vuodelle 2022 tehdään menojen arvioituun määrään perustuen, ja arvioitua määrää oikaistaan tarvittaessa vuonna 2023.

Voimaansaattolain 20 §:n mukaan laissa tarkoitettujen sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien velat siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023. Myös kertakorvauksesta syntyvä siirtovelka siirtyy hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueen maksettavaksi tuleva kunnasta ja muusta kuin edellä mainitusta sairaanhoitopiirin tai erityishuoltopiirin kuntayhtymästä hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön kertapalkkio voidaan kirjata hyvinvointialueella vuonna 2023 siirtovelaksi henkilöstölle ja saamiseksi

kunnalta tai kuntayhtymältä. Toinen vaihtoehto on käsitellä kunnan tai kuntayhtymän suoritusta menonsiirtona.

Saamisten ja velkojen maksuissa otetaan huomioon alun perin kirjatun korvauksen määrän mahdollinen oikaisu. Oikaisu kirjataan vuodelle 2023. Oikaisuerän kirjauksessa hyvinvointialueen vastapuolena on joko toimintaansa jatkava kuntayhtymä tai lakanneen tai purkautuneen kuntayhtymän jäsenkunnat. Toimintaa jatkavassa kuntayhtymässä oikaisu vaikuttaa vuoden 2023 maksuosuuksiin tai ylijäämän tai alijäämän määrään.

Kuntayhtymän kuluksi ja siirtovelaksi kirjaama kertapalkkio vaikuttaa joko jäsenkuntien maksuosuuksiin tai kuntayhtymän jäsenkunnille jaettavan ylijäämän tai jäsenkuntien katettavaksi tulevan alijäämän määrään ja se tulee rahoitetuksi niiden osana.